

Гриценчук О.О.,

науковий співробітник відділу компаративістики інформаційно-освітніх інновацій
Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

ОЦІНЮВАННЯ ІК-КОМПЕТЕНТНОСТІ В СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ФЛАМАНДСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ БЕЛЬГІЇ

Постановка проблеми.

Оцінювання інформаційно-комунікаційної компетентності (ІК-компетентності) у системі загальної середньої освіти Фламандської спільноти Королівства Бельгія є механізмом, що забезпечує якісний рівень освітніх послуг. Уряд країни більше 20 років впроваджує освітню політику в галузі ІКТ, спрямовуючи зусилля на інтеграцію ІКТ, зокрема у ланку загальної середньої освіти. Оцінювання ІК-компетентності одним із основних напрямів розвитку освітньої політики Фландрії.

Основний зміст.

Аспекти теорії і практики оцінювання ІК-компетентності ґрунтовно розглядалися у роботах Бикова В.Ю, Жука Ю.О., Лапінського В.В., Морзе Н.В., Кузьминської О.Г., Овчарук О. В. та ін. Серед науковців Бельгії, що досліджують дану проблему Й. ван Браак, Дж.Елен, А.Сіннаєві, Дж. Коларіут, Дж. Тондеур, М. Еверс та ін.

З 2007 навчального року, застосовуючи міжпредметний підхід, було розпочато розроблення і впровадження нових цілей та завдань інтеграції ІКТ у загальну середню освіту. Для досягнення поставленої мети уряд Фландрії розробив завдання, викладені у п'яти напрямках освітньої політики у галузі ІКТ, що були визначені пріоритетними, а саме[1]:

1. Зміцнення політики прийняття рішень на рівні школи. Реалізація напряму має здійснюватися шляхом наданням школі автономії фінансування для координування власної освітньої політики у галузі ІКТ. Розмір фінансування залежить від обґрунтованих потреб школи. За рахунок цих коштів, наприклад, в школі може працювати ІКТ координатор та ін.

2. Підготовка вчителів у галузі ІКТ. Цей напрям передбачає надання поглиблених і ґрунтовних знань, умінь, навичок і ставлень, формування ІК-компетентності педагога. Завдання цього напряму було покладено на Регіональну мережу експертів (REN Vlaanderen www.renvlaanderen.be), що здійснює підвищення кваліфікації вчителів у галузі ІКТ.

3. Забезпечення високої якості інфраструктури. В рамках програми «ІКТ інфраструктура», навчальні заклади забезпечуються додатковими коштами, для придбання обладнання, програмного забезпечення та навчальних матеріалів.

4. Розробка освітньої політики щодо забезпечення навчальними ресурсами. За ініціативи і під патронатом Міністерства фламандської освіти та професійної підготовки (Vlaamsministerie van Onderwijs en Vorming <http://www.ond.vlaanderen.be>) та на базі освітнього порталу Klascement (www.klascement.net) здійснено розробку та надання навчальних

матеріалів для шкіл у галузі ІКТ. Таким чином, урядові ініціативи та проекти доступні для широкого кола зацікавлених сторін у галузі освіти. Засобами такого інструменту міністерство організує на регулярній основі інформаційно-просвітницькі кампанії та здійснює підтримку проектів щодо використання ІКТ.

5. Розвиток та впровадження моніторингових досліджень у галузі ІКТ. Уряд Фландрії підтримує проведення досліджень за різними аспектами освітньої політики в галузі ІКТ, зокрема тих, що спрямовані на вивчення проблеми розвитку та формування ІК-компетентності учнів, студентів та викладачів; ІКТ-інфраструктури; професійної підготовки педагогів галузі ІКТ. Даний напрям визначається важливим та необхідним для розвитку освіти та підвищення її якості.

В рамках широкомасштабної ініціативи уряду Фландрії «Наукові дослідження освітньої політики і практики» (Onderwijskundig Beleids- en Praktijkgericht Wetenschappelijk Onderzoek – OBPWO) з метою дослідження стану впровадження ІКТ у систему загальної середньої освіти, був започаткований проект «Моніторинг ІКТ інтеграції у освіту Фландрії» (Monitor ICT-Integratie in het Vlaamse Onderwijs – MICTIVO) [2]. Він розроблявся і проводився науково-дослідними колективами Гентського університету та Хогесхол-Університету Брюсселя. У MICTIVO1 (2007-2008) здійснювалися дослідження за такими напрямками: інфраструктура та освітня політика в галузі ІКТ; інтеграція ІКТ в освіту; сприйняття та свідоме ставлення до ІКТ; вимірювання ІК-компетентності учасників навчального процесу. Ці напрями моніторингу, що стали основою чотирьох груп індикаторів, дали можливість визначити найбільш повну та об'єктивну картину ступеня інтеграції ІКТ. Учасниками дослідження стали директори шкіл, вчителів та учні. Моніторинг MICTIVO2 (2012-2013) став продовженням попереднього дослідження, що дало змогу порівняти їх результати. Слід зазначити, що у ході останнього моніторингового дослідження, у відповідь на вимоги сучасного інформаційного суспільства, що швидко розвивається, були розроблені нові індикатори, що лежать у площині медіаграмотності, цифрових ігор, соціальних мереж та ІКТ професіоналізації.

У 2012 році вперше в рамках Національної програми оцінювання було проведено оцінювання ІК-компетентності учнів початкової школи «Пошук та обробка інформації та ІКТ» («Informatieverwerving-en verwerking met praktische proef ICT, IVV») [3]. Дослідження мало на меті визначити знання, уміння, навички та особистісні ставлення учнів у галузі ІКТ. Оцінювання зосереджувалося на висвітленні певних проблем, серед яких: чи можуть учні початкових класів оперувати даними та відомостями; який рівень навчальних досягнень у галузі ІКТ у учнів початкових класів; які фактори впливають на рівень навчальних досягнень учнів та ін. Завдання, розробка яких базувалася на практико-орієнтованому, діяльнісному підході, були представлені у тестовій формі. Тести мали міждисциплінарний характер що

узгоджується з міжпредметним підходом до формування і розвитку ІК-компетентності учнів у процесі навчання.

Висновки. Розвиток освітньої політики Фламандської спільноти Бельгії відбувається відповідно сучасних світових тенденцій в галузі ІКТ. Оцінювання та моніторингові дослідження ІК-компетентності у системі загальної середньої освіти проводяться на шкільному, національному та міжнародному рівнях. Такий підхід дозволяє забезпечувати якість освіти на всіх її рівнях, відповідати викликам суспільства в умовах інтеграції і глобалізації.

Список використаних джерел:

1. Advies over ICT-integratie in het leerplichtonderwijs [Electronic resource]. – Mode of access : http://www.vlor.be/sites/www.vlor.be/files/ar-ar-adv-016_1.pdf.
2. MICTIVO: monitoring ICT integration in Flemish education: theoretical background and set-up / Bram Pynoo, Stephanie Kerckaert, Katie Goeman, Jan Elen3, Johan van Braak. (2013) [Electronic resource]. — Mode of access: <https://biblio.ugent.be/publication/3168991>.
3. Peiling Informatieverwerving en - verwerking met praktische proef ICT. [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/peiling-informatieverwerving-en-verwerking-in-het-basisonderwijs-1>.